VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 267)**
- **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 345)**

z dnia 24 czerwca 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 267)

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 345)

24 czerwca 2015 r.

Komisje: Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz do Spraw Unii Europejskiej, obradujące pod przewodnictwem posła **Krzysztofa Jurgiela (PiS)**, przewodniczącego Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, rozpatrzyły:

– poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druki nr 3109 i 3533).

W posiedzeniu udział wzięli: **Kazimierz Plocke** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Leszek Świętochowski** prezes Agencji Nieruchomości Rolnych wraz ze współpracownikiem, **Zbigniew Obrocki** zastępca przewodniczącego NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność" wraz ze współpracownikami, **Mariusz Gołębiowski** zastępca przewodniczącego Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna" oraz **Zbigniew Czachór** stały doradca Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Jasińska**, **Ewa Karpińska-Brzost**, **Dariusz Rzepnikowski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Joanna Heger**, **Agata Jackiewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Dariusz Dąbkowski**, **Konrad Nietrzebka** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W porządku obrad mamy po pierwsze rozpatrzenie poprawek i ewentualnie sprawy różne, wolne wnioski. Czy są inne uwagi do porządku obrad? Jeśli nie ma uwag, to przyjmujemy zaproponowany porządek obrad.

Przechodzimy do procedowania poprawek. Pierwsza poprawka jest taka, żeby odrzucić projekt ustawy w całości. Czy pan poseł chciał uzasadnić poprawkę?

Poseł Artur Dunin (PO):

Nie, nie. Po co uzasadniać? Nie róbmy uzasadnień.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Chyba, że ktoś postawi wniosek i nie będziemy uzasadniać.

Poseł Artur Dunin (PO):

Nie.

Głos z sali:

Nie, nie.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Ale nie ma takiego wniosku.

Poseł Artur Dunin (PO):

Wniosek formalny. Z uwagi na to, że te poprawki były też już wcześniej omawiane i jesteśmy w tej chwili po zakończeniu drugiego czytania na sali plenarnej, to mam wielką prośbę, żebyśmy przeszli od razu do przegłosowania poprawek bez uzasadnień. Wiemy dobrze, o czym rozmawiamy, poprawki mamy przed oczami i jesteśmy w stanie to zro-

bić. Poprawki są przedyskutowane i wiemy, nad czym głosujemy. To jest wniosek formalny. Dziękuję bardzo.

Poseł Romuald Ajchler (SLD):

Panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Zaraz. Przepraszam. Jest wniosek formalny. Panie mecenasie, czy może być taki wniosek formalny?

Legislator Dariusz Dąbkowski:

To jest bardziej wniosek proceduralny związany z postępowaniem, ale bardzo często posłowie używają wymiennie tych dwóch sformułowań. Państwo możecie składać takie wnioski i je rozstrzygać.

Niemniej jednak w sytuacji, kiedy są zgłoszone poprawki, jest zwyczajem parlamentarnym, że w tym momencie padają jakieś krótkie słowa czy zdanie uzasadnienia bądź jest omówienie takich poprawek.

Poseł Artur Dunin (PO):

Ale to nie są krótkie słowa. Tu nie ma krótkich słów.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

To jest oczywiście kwestia umowna. Możecie tutaj państwo zachować się w różny sposób.

Biuro Legislacyjne, biorąc pod uwagę szczególnie istotę regulowanej materii, nie chciałoby tutaj państwu od strony formalnej wyznaczać torów, po których możecie się państwo poruszać.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Panie przewodniczący, proponuję, żeby jednak było krótkie uzasadnienie. Głos za, głos przeciw – czyli tak, jak jest to przyjęte w praktyce.

Prośba do pana posła Ajchlera, żeby nie mówił dłużej niż zwykle. Proszę bardzo, panie pośle. Proszę w miarę krótko, bo temat był rzeczywiście omawiany.

Poseł Romuald Ajchler (SLD):

Panie marszałku... Przepraszam. Panie przewodniczący – państwo przewodniczący – Wysokie Komisje. Dlaczego padł ten wniosek...

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Proszę mówić do mikrofonu. Proszę państwa o uwagę.

Poseł Romuald Ajchler (SLD):

Dlaczego został złożony ten wniosek o odrzucenie projektu ustawy? Otóż podstawowa sprawa jest taka, że ta ustawa widzi wśród pracujących podmiotów w rolnictwie tylko jedną grupę społeczną. A tymczasem jest wiele innych grup, jak choćby cała spółdzielczość, dla której domagam się równego traktowania. Nie możemy dzisiaj postawić tak sprawy i przyjąć, że tych spółdzielców nie ma. W Polsce jest około 30 tys. członków spółdzielni, którzy pracują również na roli i chcieliby, aby w procesie kształtowania ustroju rolnego nie byli traktowani jak przedmiot, ale jako podmiot. Chcą być równo traktowani.

Dlatego też – z racji tego, że ustawa nie może dyskryminować...

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Proszę o spokój. Mówi pan poseł Ajchler.

Poseł Romuald Ajchler (SLD):

Ustawa powinna być przedmiotem dialogu, na który państwo się powołujecie. Chciałbym, aby to uszanowano. Stąd wniosek o odrzucenie projektu ustawy.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Nikt więcej nie chce zabrać głosu, więc przystępujemy do głosowania. Biuro proszę o liczenie głosów.

Kto jest za poparciem wniosku o odrzucenie projektu w całości, proszę o podniesienie ręki. Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? Nie ma szans.

Poseł Romuald Ajchler (SLD):

Nawet jednego gestu.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Dziękuję bardzo. Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyników. Ale to razem zsumujcie, tak?

Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:

Za 16 głosów, 30 przeciw.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Za 16, 30 przeciw. Poprawka nie uzyskała akceptacji.

Poprawka pierwsza i druga, które trzeba rozpatrywać łącznie. Proszę, panie pośle, o krótkie uzasadnienie poprawki pierwszej i drugiej. Proszę mówić bliżej mikrofonu, bo wszyscy chcą słyszeć.

Poseł Romuald Ajchler (SLD):

Wysokie Komisje. Otóż wracam do prac, prowadzonych podczas posiedzenia podkomisji. Na jednym z pierwszych posiedzeń podkomisji uznano, że warto rozmawiać na ten temat i warto rozwiązać ten problem. Zresztą oczywiście była deklaracja znaczących...

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Proszę o spokój.

Poseł Romuald Ajchler (SLD):

…posłów w tej dziedzinie. A głównie chodzi o to, aby uznać, że spółdzielnia jest gospodarstwem rodzinnym lub wielorodzinnym. Zaproponowałem, aby za gospodarstwo również uznać – i w tej poprawce jest to zapisane – spółdzielnie pracujące na podstawie ustawy – Prawo spółdzielcze. A więc tak – jak najkrócej – postarałem się uzasadnić poprawkę.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki pierwszej i drugiej, proszę o podniesienie ręki. Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję.

Głos z sali:

Jeszcze ja.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Ale jak pan głosuje? Za? Dobrze. Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:

Za 19 głosów, 31 przeciw.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Za 19, 31 przeciw, 0 wstrzymujących się. Poprawki nie uzyskały akceptacji.

Poprawka trzecia – skreślić art. 6. Proszę, panie pośle.

Poseł Romuald Ajchler (SLD):

Panie przewodniczący, nie będę tego uzasadniał, żeby nie przedłużać debaty nad tym projektem. Każdy z posłów ma projekt ustawy. Proszę przeczytać, o jaki artykuł chodzi i jak on brzmi.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Dotyczy to warunków podziału gospodarstwa rolnego.

Poseł Romuald Ajchler (SLD):

Dlatego – szanując to, co państwo mówiliście na początku – skracam wypowiedź. Jest kilka stron. Warto by było uchylić ten artykuł i taki wniosek składam.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za, proszę o podniesienie ręki. Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję bardzo. Przypominam, że ta poprawka jest głosowana łącznie z czwartą poprawką.

Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:

Za 19 głosów, 31 głosów przeciw.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Za 19, 31 przeciw. Liczcie tak jakoś, żeby chociaż jedna poprawka przeszła. Poprawka piąta. Proszę.

Poseł Romuald Ajchler (SLD):

Panie przewodniczący, w art. 7?

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

W art. 9 ust. 6. Tam były głosowane razem dwie poprawki. W art. 9 w ust. 6 po pkt 4 dodać pkt 4a.

Poseł Romuald Ajchler (SLD):

Wysokie Komisje. Otóż chodzi o to, aby członek spółdzielni produkcji rolnej, w przypadku przeniesienia na jego rzecz części własności nieruchomości rolnej należącej do spółdzielni, miał możliwość pozostawienia tej nieruchomości jako wkład gruntowy użytkowany przez spółdzielnię.

Chodzi o to, że może zaistnieć taka sytuacja, że spółdzielnia będzie chciała odsprzedać część swojego majątku, który posiada w formie ziemi, na rzecz członka spółdzielni. Dlaczego to jest potrzebne? Otóż sytuacja – a szczególnie sytuacja rolniczych spółdzielni produkcyjnych, ale nie tylko tych – jest na tyle niepewna, że wypadałoby zapewnić...

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Proszę słuchać, bo potem nie będzie wiadomo, o co chodzi.

Poseł Romuald Ajchler (SLD):

…aby w razie upadłości tejże spółdzielni ten spółdzielca mógł być rolnikiem. Kiedy będzie rolnikiem? Wtedy, kiedy będzie miał swój wkład gruntowy, kiedy będzie miał warsztat pracy i dalej będzie pracować na ziemi, ale już prowadząc działalność indywidualną. Właśnie w tym kierunku zmierza ten projekt poprawki. Chodzi o to, aby rolnika-spółdzielcy – np. po upadłości spółdzielni – nie pozostawić bez pracy. Rzecz w tym, aby nie musiał zasilać powiatowego biura pracy i żeby mógł prowadzić działalność rolniczą na takiej samej zasadzie, na jakiej dzisiaj prowadzą ją rolnicy indywidualni.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Przystępujemy do głosowania.

Poseł Romuald Ajchler (SLD):

Nie wiem, czy to jest chęć jakiegoś uszczuplenia gruntów, czy przekrętów, jak mówiono dzisiaj na sali.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za, proszę o podniesienie ręki. Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? Dziękuję bardzo. Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:

19 Za głosów, 32 przeciw, 0 wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Za 19 głosów, 32 przeciw, 0 wstrzymujących się. Poprawka nie uzyskała akceptacji.

Poprawka szósta i siódma. Głosujemy łącznie. To jest wykreślenie w artykule ust. 8 i 9. Bardzo proszę.

Poseł Romuald Ajchler (SLD):

Panie przewodniczący. Obserwując to, co się dzieje na sali...

Głos z sali:

Wycofuje?

Poseł Romuald Ajchler (SLD):

Nie wycofuję. Proszę bez komentarza, proszę bez uzasadnienia, głosować te poprawki.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Czy są pytania do pana posła? Nie ma. Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem poprawek, proszę o podniesienie ręki. Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:

Za 19 głosów, 32 głosy przeciw.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Za 19 głosów, 32 przeciw, 0 wstrzymujących się. Poprawki nie przeszły.

Poprawka ósma. Poseł Bogucki. Bardzo proszę.

Poseł Jacek Bogucki (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysokie Komisje. Minister Sawicki na sali obrad powiedział, że w ustawie wprowadzono uspołecznienie obrotu ziemią – także prywatną. Jednak w świetle art. 11 – w brzmieniu, który przedstawiliście – wygląda to zupełnie inaczej. Być może jest to nieporozumienie, ale zapis brzmi w taki sposób, że „Wykonanie przez agencję prawa pierwokupu" – tu skrócę – „następuje po wydaniu w tych sprawach pozytywnej opinii przez komisję…".

Cóż to znaczy? To znaczy, że jeśli agencja będzie chciała skorzystać z prawa pierwokupu, to musi zasięgnąć opinii komisji, ale jeśli nie będzie skorzystać z prawa pierwokupu, to żadnej opinii zasięgać nie musi. Gdyby było wykonywanie, gdyby było to rozszerzone, gdyby było użyte inne słowo, to można by było to tak interpretować. W tej sytuacji, w opinii prawników, z którymi to konsultowałem, jest to jednoznaczne.

W związku z tym proponujemy poprawkę, która nie idzie już tak daleko, jak nasz wniosek mniejszości, że zawsze musi być wykonywane prawo pierwokupu. Proponujemy poprawkę, w której to komisja określi zasady, na jakich agencja będzie korzystała z prawa pierwokupu, a nie tak, że określi to prezes agencji czy dyrektor w agencji, czy urzędnik w agencji. Ustalając te zasady komisja może w pewnych przypadkach zobowiązać agencję do stosowania prawa pierwokupu lub też zobowiązać do uzyskiwania opinii – czy korzystać, czy nie korzystać z prawa pierwokupu.

Ta poprawka wydaje się zasadna. Jeśli nawet tej poprawki nie poprzecie, to znaczy, że po prostu manipulujecie nami i rolnikami, bo naprawdę...

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Dziękuję, panie pośle.

Poseł Jacek Bogucki (PiS):

Pozostawienie tego artykułu w takim brzmieniu nie uspołecznia w żaden sposób obrotu ziemią prywatną.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:

Za 19 głosów, 33 przeciw, 0 wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

19 Za, 33 przeciw, 0 wstrzymujących się. Poprawka nie uzyskała akceptacji.

Następna poprawka. Poprawka dziewiąta – w art. 12 skreślić ust. 5. Głosujemy.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyniku.

Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:

19 Za głosów, 33 przeciw, 0 wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Za 19, 33 przeciw, 0 wstrzymujących się. Wniosek nie uzyskał akceptacji.

Poprawka dziesiąta. Przystępujemy do głosowania – chyba, że są pytania. Nie ma pytań. Kto jest za, proszę o podniesienie ręki. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:

19 Za, 33 przeciw.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Za 19, 33 przeciw, 0 wstrzymujących się. Poprawka nie uzyskała akceptacji.

A teraz ostatnia, jedenasta poprawka – nowy art. 23. To ważna poprawka. Proszę, panie pośle.

Poseł Romuald Ajchler (SLD):

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje. Nie uzasadniałem poprzednich poprawek, szanując czas posłów – i nie proszę wcale posłów PiS o poparcie tejże poprawki.

Dlaczego złożyłem poprawkę? Mianowicie Sojusz Lewicy Demokratycznej przygotowuje wniosek do Trybunału Konstytucyjnego o cofnięcie tych 30% wyłączeń i uznanie nabytych praw, które wynikały z ustawy o dzierżawie, gdyż uznajemy, że ta ustawa czy ten zapis jest niezgodny z konstytucją. Brakuje nam kilku podpisów, aby złożyć ten wniosek do Trybunału.

Dlaczego chcemy go złożyć? Otóż od 2011 r., mimo ogromnej krytyki tej ustawy przez dzierżawców i zabrania im słusznie nabytych praw – bo umów trzeba dotrzymywać, a nie zmieniać je ustawą w imię sobie bliżej nawet nieznanych interesów – ustawa funkcjonuje. Uważamy, że to jest zwyczajne szalbierstwo, jeśli chodzi o dzierżawców. Najpierw zmusiło się ich do tego…

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Proszę jeszcze o chwilę spokoju. Już zaraz kończymy.

Poseł Romuald Ajchler (SLD):

Najpierw się ich zmusiło do tego, aby w ogóle wydzierżawili grunty i nie poszli na bezrobocie. Potem drugi krok był taki, że zmuszono ich do wykupienia majątku okołodzierżawnego wraz z inwentarzem, sprzętem, nawet i z niektórymi budynkami. A w trzecim punkcie mówi im się, że musicie oddać 30% gruntów, ale nie mówi im się: oddajcie także 30% pomieszczeń czy budynków gospodarskich. Mówi się tylko o ziemi. To jest zwyczajnie nieuczciwe.

W związku z tym, że ten temat jeszcze nie był rozpatrywany przez TK – a na pewno będzie to przedmiotem działań trybunału – to trudno mi było nie podjąć próby naprawienia tegoż projektu ustawy i ustawy, co pozwoliłoby być może na nieskładanie sprawy do TK. Stało się inaczej.

W związku z powyższym ta poprawka w tym projekcie ustawy po prostu w tym kierunku zmierza. Przypomnieć muszę członkom Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o jednej ze spółek w województwie wielkopolskim, w powiecie gnieźnieńskim, której sytuacja była tutaj przedmiotem debaty, rozmowy, badań, dyskusji, krzyków. Cała Komisja chciała, aby tę sprawę w jakiś sposób rozwiązać. To jest również próba rozwiązania problemu „Działpolu". Dlatego składam ten wniosek. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. Dziękuję. Kto jest przeciw?

Przepraszam. Tam było nieporozumienie z podnoszeniem rąk. Jeszcze raz powtarzamy głosowanie.

Kto jest za poprawką pana posła Ajchlera, proszę o podniesienie ręki. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał? Jeden się wstrzymał. Jakie są wyniki?

Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:

Za 3 głosy, 45 głosów przeciw, 1 wstrzymujący się.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Za 3 głosy, 45 przeciw i 1 wstrzymujący się. Poprawka nie uzyskała akceptacji.

Pytanie do rządu – czy poprawki będące wynikiem prac Komisji zawierają postanowienia sprzeczne z prawem Unii Europejskiej? Czy zasadne jest wystąpienie przez Komisje o opinię do Ministra Spraw Zagranicznych? Proszę złożyć oświadczenie.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kazimierz Plocke:

Powtórzę formułę, którą wypowiedziałem wcześniej: projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. Zyskał akceptację rządu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Dziękuję bardzo. Poseł sprawozdawca. Czy poseł Korzeniowski wyraża zgodę, żeby być sprawozdawcą? Wyraża. Czy są inne kandydatury? Nie widzę zgłoszeń. Dziękuję. Zamykam posiedzenie Komisji.